

O B S A H

Předmluva	7
I. OBECNÁ PROBLEMATIKA NÁSILÍ NA PRACOVIŠTI A PRÁVNÍ SOUVISLOSTI	9
1. Pojem násilí na pracovišti	13
1.1 Učební témata	13
1.1.1 Obecná charakteristika pracovněprávního vztahu	13
1.1.2 Násilí na pracovišti, východiska, rozsah a definice	14
2. Pojem pracovního poměru, prameny právní úpravy, hlavní zásady pracovního práva, druhy, vznik, zánik pracovního poměru	19
2.1 Učební témata	19
2.1.1 Subjekty pracovně právních vztahů	19
2.1.2 Základní zásady	20
2.1.3 Funkce pracovního práva	20
2.1.4 Pracovní poměr – vznik	22
2.1.5 Pracovní poměr - změna	23
2.1.6 Pracovní poměr - zánik	23
3. Pojem diskriminace v pracovněprávních vztazích	27
3.1 Učební témata	27
3.1.1 Základní povinnosti zaměstnance a zaměstnavatele	27
3.1.2 Pojem přímá a nepřímá diskriminace	28
3.1.3 Kontrola nad dodržováním pracovněprávních předpisů	29
4. Právní definice jednotlivých forem násilí na pracovišti (zejména Antidiskriminační zákon)	31
4.1 Učební témata	31
4.1.1 Přímá a nepřímá diskriminace	31
4.1.2 Pojmové skutkové znaky	32
4.1.3 Zajištění rovného zacházení a práva a povinnosti zaměstnavatele	32
4.1.4 Přípustné formy rozdílného zacházení	33
4.1.5 Zásady rovného zacházení pro muže a ženy v systémech sociálního zabezpečení pracovníků	34
4.1.6 Právní prostředky ochrany před diskriminací	37
5. Základní povinnosti zaměstnance a zaměstnavatele v rámci pracovněprávních vztahů	39

5.1	Učební témata	39
5.1.1	Základní povinnosti zaměstnance a zaměstnavatele	39
5.1.2	Řízení pracovního procesu a vnitřní předpisy	45
5.1.3	Kontrola nad dodržováním pracovněprávních předpisů	45
6.	Práva a povinnosti zaměstnance a vedoucího zaměstnance ve vztahu k prevenci a řešení násilí na pracovišti	47
6.1	Učební témata	47
7.	Role odborů a kolektivního vyjednávání ve vztahu k prevenci a řešení násilí na pracovišti	57
7.1	Učební témata	57
8.	Zdravotní způsobilost a bezúhonnost ve zdravotnictví a sociálních službách	63
8.1	Učební témata	63
9.	Role státní správy při prevenci a řešení násilí na pracovišti. Inspekce práce a její pravomoci	65
9.1	Učební témata	65
10.	Odovědnost za škodu v pracovním a občanském právu	67
10.1	Učební témata	67
11.	Pojem svépomoc, krajní nouze, nutná obrana, pacient jako agresor	73
11.1	Učební témata	73
12.	Trestně právní odpovědnost	75
12.1	Učební témata	75
13.	Mezinárodní a komunitární právní úprava násilí na pracovišti – ochrana lidských práv a svobod	85
13.1	Učební témata	85
II.	MANAGEMENT PREVENCE NÁSILÍ NA PRACOVIŠTI	89
1.	Základy managementu	91
2.	Management a lidský činitel	95
3.	Přístupy k prevenci násilí na pracovišti	101
III.	PSYCHOLOGICKÉ ASPEKTY NÁSILÍ NA PRACOVIŠTI A KRIZOVÁ SITUACE	115
1.	Násilí na pracovišti	117
2.	Specifické formy násilí	123
3.	Jak se bránit?	131

Test	140
IV. ZÁKLADY SEBEOBDRANY	143
Úvod do sebeobrany	144
1. Postoj	145
2. Zóny (vzdálenost)	147
3. Úhyby	148
4. Blokování úderů	149
5. Citlivé body lidského těla	150
6. Přehled úderů na citlivá místa	151
6.1 Údery na karotidu	151
6.2 Údery na solar plexus	152
6.3 Údery na genitálie	152
6.4 Údery otevřenou rukou	152
6.5 Střihový úder	153
6.6 Bodový úder na srdce	153
7. Kopy	154
7.1 Vzdálenost u kopů	154
7.2 Kopy do genitálií	155
7.3 Kopy do stehenního svalu	155
7.4 Kop do kotníku	156
8. Obrana proti úderům	158
8.1 Obrana proti přímému úderu	158
8.2 Obrana proti bočnímu úderu – „háku“	159
9. Obrana proti úchopům	161
9.1 Vyproštění z podání ruky	161
9.2 Vyproštění z úchopu za ruku	162
9.3 Vyproštění z úchopu za oděv	162
10. Obrana proti škrcení	164
10.1 Obrana proti škrcení jednou rukou	164
10.2 Obrana proti škrcení oběma rukama	164
10.3 Obrana proti nasazení „kravaty“	165
11. Práce na zemi	167
12. Ležící osoba	168
12.1 Přístup k ležící osobě	168

12.2 Znehybnění osoby fixací kotníku	169
12.3 Přetočení ležící osoby na zádech	170
12.4 Přetočení ležící osoby na břichu	171
13. Obranné pomůcky	172
13.1 Teleskopický obušek	172
13.1.1 Teleskopický obušek zavřený	172
13.1.2 Teleskopický obušek otevřený	174
13.2 Zásahová deka	177
13.3 Obranný sprej	178
14. Opora v zákoně	181
14.1 Krajní nouze, nutná obrana	181
14.2 Graduační stupnice síly	181
15. Shrnutí a závěr	184
V. Souhrn statistických výstupů diagnostického šetření výskytu násilí na pracovištích v oblasti zdravotnictví a sociální péče	185
1. Způsob pořízení a zpracování dat	187
1.1 Osobní údaje o pracovišti	187
1.2 Výskyt násilí na pracovišti	188
1.3 Opatření zaměstnavatele	190
VI. Doporučená literatura ke krizové komunikaci	191
VII. Přílohy	193
A) Reakce na fyzickou agresi ve 4 bodech	193
B) Reakce na verbální agresi v 5 bodech	195
C) Přehled možných příkladů modelových situací „násilí na pracovišti“	197
D) Přehled možných praktických příkladů násilí na pracovišti	199
E) Vzorový statut Regionálního zásahového týmu	205
F) Doporučení pro budoucnost	208
G) Konečné statistické údaje o kurzech. Aktivita KA 04 - Vzdělávání cílové skupiny (k 31. 12. 2011)	210
H) Kontakty	214